

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Opetushallituksen todistusmääräys (OPH-54-2018) uudistuu

21.10.2020

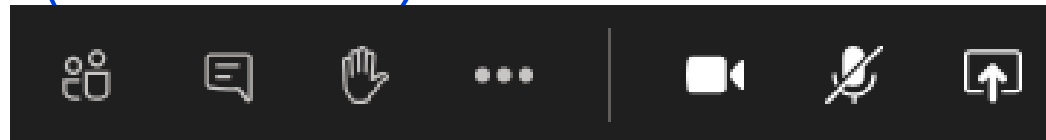
Markku Kokkonen, opetusneuvos
Ammatillinen osaaminen

Osallistumisvinkit

Osallistujat näkyvät tästä

Voit pyytää puheenvuoroa käyttämällä viittaustoimintoa.

Chat-toiminnon kautta voit kysyä ja kommentoida.

Kamera ja mikrofoni pidetään suljettuina. Kun haluat kysyä tai kommentoida, poista mikrofoniin mykistys klikkaamalla kuvaketta.

Webinaarin sisältö

- Prosessi
- Keskeiset muutokset
- Määräyslunnon esittely

TAUKO

- Osallistujien kysymykset
- Keskustelua

Todistuksia koskevat säädökset ja määräykset

1. Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 57-60 §
2. Valtioneuvoston asetus 673/2017, 14, 15, 26 §
3. **Opetushallituksen määräys OPH-54-2018** : Todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävät tiedot ammatillisessa koulutuksessa ja valmentavassa koulutuksessa, voimaan 15.1.2018
4. Tutkinnon perusteet- **määräys**

Todistukset lainsäädännössä

- Todistus tutkinnon suorittamisesta
- Todistus suoritetuista tutkinnon osista
- Todistukset valmentavan koulutuksen suorittamisesta
- Todistus suoritetuista koulutuksen osista
- Todistus koulutukseen osallistumisesta
- Todistus opiskelijan osaamisesta
- Todistusten liitteet

Prosessi 2020

- Tavoitteena on selkeyttää voimassa olevan todistusmääräyksen rakennetta sekä huomioida lainsäädännössä tapahtuneet muutokset ja koulutuksen järjestäjiltä saatu palaute
- Opetushallituksen sisäinen työryhmä kevät 2020, käännöstyö kesä 2020 ja lausuntokierros lokakuu 2020
- Voimaantulon ajankohdasta päätetään lausuntokierroksen jälkeen
- Taustakeskusteluja Opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijoiden kanssa
- Sama työryhmä laatii parhaillaan myös osaamisen tunnustamisen koskevan Opetushallituksen määräyksen (OPH-501-2018) ja em. määräykseen liittyvän ohjeistuksen uusimista

Todistusmääräys 2020, keskeiset muutokset

- Jokaiselle todistustyyppille (20 kpl) erillinen tietoluettelo
- Säädöspohja erikseen omana lukunaan
- Liitteenä salassa pidettävien tietojen käsittely
- Tutkintotodistus ja todistus opiskelijan osaamisesta erotettu toisistaan
- Ammatillisen koulutuksen asetuksen (673/2017) mukaan sanallisia kuvauksia ei sisälly tutkintotodistuksiin ja todistuksiin suoritetuista tutkinnon osista, mikäli osaamisen arviointia on mukautettu.

Todistusmääräys 2020, keskeiset muutokset

- Ammattitaitovaatimuksista poikkeamista koskevat tekstit uudistettu
- Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen (A 120/2017) tulleet muutokset on huomioitu
- Osaamisen tunnustamisen viitetietoja ja kuljetusalan perustason ammattipätevyyttä koskevaa tekstiä on selkeytetty
- Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöön kirjattavat viittaukset on ajantasaistettu.

Käyttöönotto

- Todistusmääräyksen voimaantulon jälkeen kaikki ammatillisessa koulutuksessa annettavat todistukset laaditaan uuden määräyksen mukaisina
- Aiemmin annettuja todistuksia ei tarvitse laatia uudelleen
- Opetushallitus ei anna todistusmalleja

Ote opintosuoritusrekisteristä

Asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017, 15 §)

- Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:ssä tarkoitettuun ammatillisen perustutkinnon tai sen osan tai osien suorittamisesta annettavaan todistukseen tulee liittää ote opintosuoritusrekisteristä tai muu vastaava selvitys, josta ilmenevät:
 - 1) opiskelijan suorittamat yhteisten tutkinnon osien pakolliset ja valinnaiset osa-alueet sekä niiden osaamispisteet ja arvosanat; ja
 - 2) muut tutkinnon osaa pienemmät kokonaisuudet.

Opetushallituksen ohjeistuksen uudistaminen

- Ohjeistus koskee mm.
 - todistuksen antamisprosessia
 - keskiarvon laskemista ammatillisten perustutkintojen todistuksiin
 - arvosanan korottamista ja
 - viitetietoja, jotka liittyvät osaamisen tunnustamiseen, osaamisen arvioinnin mukauttamiseen ja ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamiseen.

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen todistuksissa

- Asetus 673/2017, 11 §:
 - Jos osaamisen arviointia on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n 2 momentin mukaisesti mukautettu, opiskelijan osaaminen arvioidaan mukautetun arviointiasteikon lisäksi sanallisesti. **Tieto opiskelijan osaamisen arvioinnin mukauttamisesta on merkittävä opiskelijalle annettavaan todistukseen.**
- Todistusmääräysluonnos, OPH-2147-2020
 - viittaus arvioinnin mukauttamiseen (L 531/2017, 64 §) silloin, kun perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osaamisen arviointia on mukautettu. Arvosanan jälkeen tulee M-merkintä

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen

- viittaus ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamiseen (L 531/2017, 66 §) silloin, kun perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksista tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osaamistavoitteista on poikettu
 - jos yhteisen tutkinnon osan osa-alueen kohdalla on poikettu osaamistavoitteista, tämän yhteisen tutkinnon osan kohdalle merkitään tieto siitä, mitä on suoritettu poiketun osa-alueen tilalla
 - **tieto niistä ammattitaitovaatimuksista, joista on poikettu**

Ammattien harjoittamisesta johtuvat erityissäännökset

- 1) Tutkintotodistus tai todistus tutkinnon osien suorittamisesta antaa kelpoisuuden toimia ao. ammatissa
 - Maarakennusalan ammattitutkinto (OPH-1668-2018), ajoneuvonosturinkuljettajan perusosaaminen
- 2) Todistuksella perusteella jokin muu viranomainen myöntää luvan toimia ao. ammatissa
 - Majoitus- ja ravitsemisalan esimiestyön erikoisammattitutkinto (OPH-1156-2018), kokkistuertin tai talousesimiehen pätevyyskirja
 - Elintarviketeollisuuden ammattitutkinto (OPH-838-2018), lopetusasetuksen mukainen toiminta teurastamossa

Ammattien harjoittamisesta johtuvat erityissäännökset

3) Tutkintokoulutus on valmentavaa koulutusta, jonka perusteella henkilö voi hakeutua erilliskokeeseen.

4) Tutkinnon perusteissa mainitut erillispätevyydet (ns. kortit)

- Erilliskoe, jonka järjestää koulutuksen järjestäjä tai jokin muu viranomainen
- Osaamisen tunnustamisessa huomioitava, että osa korteista on toistaiseksi voimassa olevia ja osa määräaikaaisia
- Opetushallitus suosittelee, että tutkintokoulutuksen aikana suoritettu erillispätevyys merkittäisiin opintosuoritusotteeseen tai vastaavaan

Ammattien harjoittamisesta johtuvat erityissäännökset

- Todistukset EU- ja ETA-alueiden ulkopuolella järjestettävästä tutkintokoulutuksesta
 - Seuraava lause tarvittaessa: Todistus ei sellaisenaan tuota oikeutta toimia Suomessa ammattienharjoittamista koskevien säädösten mukaisissa tehtävissä.

Osaamisen tunnustamisen viitetiedot

- OPH-54-2018: Tutkintoon sisällytetyt ja tunnustetut tutkinnon osat merkitään opiskelijan tutkintotodistukseen arvosanoineen ja laajuuksineen (tutkinnon nimi ja tutkinnon perustemääräyksen hyväksymispäivämäärä ja diaarinumero tai todistuksen antajan nimi ja päivämäärä).
- OPH-2147-2020:
- Tutkinnon osa on tunnustettu <tutkinnon nimi> sekä tutkinnon perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero. Mikäli diaarinumerotietoa ei ole saatavilla, lisätietoihin merkitään asianomaisesta tutkinnon osasta: Tutkinnon osa on tunnustettu <tutkinnon nimi> sekä todistuksen antajan nimi ja päivämäärä.

Osaamisen tunnustamisen viitetiedot

Lisäksi viitetietoihin merkitään tutkinnon osan laskennallinen laajuus osaamispisteinä, mikäli se

- poikkeaa tutkinnon osan, korkeakouluopintojen tai muiden suoritusten alkuperäisestä laajuudesta tai
- laajuus puuttuu kokonaan.

Salassa pidettävien tietojen käsittely

Salassa pidettävien tietojen käsittely

- Ammatillisessa koulutuksessa annettavat todistukset ja todistusten liitteet sekä niihin merkittävät tiedot ovat julkisia.
- Todistuksiin voi sisältyä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) 24 §:ssä tarkoitettuja tietoja, jotka ovat salassa pidettäviä.
- Salassa pidettäviä ovat muun muassa tiedot henkilön terveydentilasta tai vammaisuudesta, oppilashuoltoja ja oppilaan vapauttamista koskevat asiakirjat ja niitä koskevat tiedot sekä sellaiset todistukset, jotka sisältävät oppilaan henkilökohtaisten ominaisuuksien sanallista arviointia koskevia tietoja.

Salassa pidettävien tietojen käsittely

Salassa pidettäviä ovat muun muassa seuraavat ammatillisen perustutkinnon todistuksiin merkittävät tiedot, jotka suoraan tai välillisesti ilmaisevat salassa pidettävän tiedon:

- tieto arvioinnin mukauttamisesta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 64 §:n perusteella
- tieto siitä, että osaamispistein painotettuun keskiarvoon sisältyy mukautettuja arvosanoja.

Salassa pidettävien tietojen käsittely

Lisäksi salassa pidettäväksi tiedoksi katsotaan julkisuuslain 24 §:n nojalla seuraava tieto, jotka merkitään otteeseen opintosuoritusrekisteristä:

- tieto arvioinnin mukauttamisesta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n perusteella.
- Edellä kuvattuja salassa pidon periaatteita sovelletaan myös tilanteeseen, jossa suoritettavaan ammatilliseen tutkintoon tunnustetaan arviointia mukauttamalla suoritettuja ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osia ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueita.

Salassa pidettävien tietojen käsittely

- Jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.
- Salassa pidettävästä viranomaisen asiakirjasta tai sen sisällöstä saa antaa tiedon vain, jos niin erikseen tässä laissa säädetään.
- **Kun vain osa asiakirjasta on salassa pidettävä, tieto on annettava asiakirjan julkisesta osasta, jos se on mahdollista niin, ettei salassa pidettävä osa tule tietoon.**

Etukäteen tulleet kysymykset

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in blue and green, curving across the bottom and right sides of the slide.

Englanninkielisen amk-koulutuksen viittausmerkinnät

- Todistus annetaan kokonaisuudessaan koulutuksen järjestämisluvan mukaisella tutkintokielellä
- •Todistuksessa on kuitenkin syytä todeta lisätietona, millä kielellä tunnustetut tutkinnon osat on suoritettu.
- **Korkeakouluopinnot 10 osp**
- Markkinointi 1) 10 osp H4
- 1) Tutkinnon osa on tunnustettu ammattikorkeakoulututkinnosta. Todistuksen on antanut Haaga-Helia ammattikorkeakoulu 31.5.2018. Tutkinnon osa on suoritettu englannin kielellä.

Keskiarvon laskeminen

- Ohjeistus ei sisälly todistusmääräykseen
- Voisiko tutkinnon osan laajuus (tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta) olla aina 15 osp?
 - Ehdotuksen käyttöönotto edellyttäisi kaikkien ammatillisten perustutkintojen perusteiden muuttamisen. Nyt käytössä vaihteluväli 5-15 osp. Tutkinnon osan alkuperäinen laajuus / laskennallinen laajuus

Opiskelija suorittaa samanaikaisesti tutkinnon osan toisesta tutkinnosta (esim. pt + at)

- Jos sisällytettävät tutkinnon osat suoritetaan tutkintokoulutuksen aikana samassa oppilaitoksessa, jossa tutkintokin suoritetaan, ei tarvitse luoda erillistä opiskeluoikeutta/erillisiä opiskeluoikeuksia sisällytettäville tutkinnon osille, vaan tutkinnon osat siirretään normaalisti muiden tutkinnon osien kanssa tutkintosuorituksen alle.
- Sisällytetyn tutkinnon osan tiedoissa tulee olla mukana viittaus siihen tutkintoon, johon tutkinnon osa oikeasti kuuluu, ja tämä tieto erottaa sen muista, suoritettavan tutkinnon perusteisiin kuuluvista tutkinnon osista.
- Sisällytettävälle tutkinnon osalle joudutaan tekemään toinen opiskeluoikeus vain siinä tapauksessa, että varsinainen tutkinnon osan suoritus tehdään toisessa oppilaitoksessa, jonka jälkeen suoritus tunnustetaan osaksi tutkintoa siinä oppilaitoksessa, jossa tutkinto suoritetaan.

Mistä löytyvät ammattien harjoittamista koskevat erityissäännökset keskitetysti?

- Tietoa ei ole koottu keskitetysti yhteen paikkaan
- Tieto löytyy ePerusteista ao. tutkinnon tai tutkinnon osan kohdalta
 - Perusteen tiedot
 - Tutkintoa koskevat muut määräykset

Kuljetusalan perustason ammattipätevyys – tutkinnon osan arvosana

- Kun Kuljetusalan perustason ammattipätevyys tunnustetaan C- tai D-luokan ajokortin voimassa olon perusteella. Mitä arvosanaa silloin käytetään? ePerusteissa arviointiasteikko on 1 – 5. Hyväksytty suoritus arvioidaan arvosanalla kiitettävä 5. Käytetäänkö tässä tapauksessa arvosanaa kiitettävä 5?
- *Mikäli ei ole muuta mahdollisuutta arvosanalle kuin 1-5, silloin se tulee arvioida arvosanalla 5. Mikäli olisi mahdollista antaa arvosanan sijaan esim. hyväksytty, se olisi oikeampi. Varsinaisesti ajo-oikeuden perusteella (ajo-oikeus tulee olla saatu ennen 10.9.2008 (linja-auto) tai ennen 10.9.2009 (kuorma-auto)) hyväksytty ammattipätevyys ei ole suoritus, vaan perustuu lainsäädännön siirtymäsäännöksiin.*
- Lisätietoja yli-insinööri Timo Repo, timo.repo@oph.fi

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

markku.kokkonen@oph.fi

